

Poročilo o izvajanju interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa Statistika v študijskem letu 2015/2016

Uvod

V študijskem letu 2015/2016 je bila osrednja pozornost namenjena podaljšanju akreditacije doktorskega študijskega programa Statistika. Vloga je bila 27. 11. 2014 posredovana v obravnavo na Komisijo za doktorski študij Univerze v Ljubljani, Senat Univerze je vlogo obravnaval 27. 1. 2015, na NAKVIS je bila poslana 3. 2. 2015. Evalvacijski obisk je bil 6. novembra 2015 na rektoratu UL. Na celodnevem obisku so se evalvatorji sestali z vodstvom univerze, izvajalci študijskega programa, nosilci obveznih predmetov, študenti, diplomanti, člani programskega sveta, delodajalci ter strokovnimi službami članic izvajalk in rektorata. NAKVIS je na seji 21. 1. 2016 sprejel sklep, da podaljša akreditacijo programu za sedem let.

Vpis

V študijskem letu 2014/2015 se je v interdisciplinarni doktorski študijski program Statistika vpisala sedma generacija študentov. Skupaj je bilo v doktorski študijski program Statistika vpisanih 26 študentov, od tega 13 študentov v 1. letnik, 6 študentov v 2. letnik, 6 študentov v 3. letnik in ena študentka v dodatno leto.

Vpis po posameznih modulih je razviden iz spodnje preglednice.

Modul	Doktorski študij			Dodatno leto	Skupaj
	1. letnik	2. letnik	3. letnik		
Biostatistika	1	1	3	/	5
Družboslovna statistika	3	2	1	/	6
Ekonomska in uradna statistika (od št. l. 15/16)	7	*	*	*	7
Ekonomska in poslovna statistika (do št. l. 14/15)	*	3	1	1	5
Matematična statistika	2	/	/	/	2
Psihološka statistika	/	/	/	/	/
Tehniška statistika	/	/	1	/	1
Poslovna statistika (od št. l. 15/16)	/	*	*	*	/
Uradna statistika (do št. l. 14/15)	*	/	/	/	/
Skupaj	13	6	6	1	26

Na module psihološka, poslovna statistika in uradna statistika ni bil vpisan noben študent, najbolje pa sta bila v tem letu zastopana družboslovna statistika ter ekonomska in uradna statistika.

*S študijskim letom 2015/2016 se je modul Ekonomska in poslovna statistika preimenoval v Poslovna statistika, Uradna statistika pa v ekonomska in uradna statistika.

Prehodnost

Od trinajstih študentov, ki so se v 1. letnik vpisali v študijskem letu 2015/2016, je v 2. letnik napredovalo 8 študentov (61,5%). Štiri študentke so se ponovno vpisale v 1. letnik. Od šestih študentov, ki so bili v študijskem letu 2015/2016 vpisani v 2. letnik, sta v 3. letnik napredovala 2 študenta (33,3%). Dva študenta sta se ponovno vpisala v 2. letnik. Študenti imajo težave s pravočasno pridobitvijo soglasja k temi doktorske disertacije in s tem izpolnitvijo pogojev za vpis v 3. letnik. Ostali vpisani študenti v letu 2015/2016 so v višji letnik napredovali po prekinitvi.

V študijskem letu 2014/2015 je bilo v doktorski študijski program Statistika vpisanih devet tujih študentov (štirje v 1. letnik, trije v 2., en v 3. letnik in en v dodatno leto). Temu je bilo prilagojeno tudi izvajanje predavanj. Enajst predmetov, ki so jih ti študenti opravljali, so bili izvedeni v angleškem jeziku.

Vpis študentov interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa Statistika po posameznih študijskih letih:

	1. letnik	2. letnik	3. letnik	Dodatno leto	Skupaj
2009/2010	17				17
2010/2011	14 + 2 ponovni vpis	6**			20 + 2
2011/2012	13 + 1 mirovanje	12* + 2 ponovni vpis	3		28 + 3
2012/2013	8	11 + 1 ponovni vpis	5 + 1 mirovanje		24 + 2
2013/2014	9 + 2 ponovni vpis	4 + 1 mirovanje	9	6	28 + 3
2014/2015	7	5 + 4 mirovanje oz. ponovni vpis	2	4 + 1 mirovanje	18 + 5
2015/2016	13	6	6	1	26
2016/2017	13 + 4 ponovni vpis	9 + 2 ponovni vpis	2	4	
Skupaj	94 + 9	53 + 10	27 + 1	15 + 1	/

** Dva študenta sta se v letu 2010/2011 vpisala neposredno v drugi letnik po merilih za prehode.

* Ena študentka se je v letu 2011/2012 v drugi letnik vpisala po merilih za prehode.

Izvajanje 1. letnika

V študijskem letu 2015/2016 se je izvajalo 21 predmetov, od tega dva v polnem obsegu, trije v polovičnem obsegu, ostali pa s konzultacijami.

Osem izbirnih predmetov in obvezni predmet Sodobni statistični pristopi je v študijskem letu 2015/2016 opravljalo tudi devet študentov z drugih študijskih programov, ki se izvajajo na FE, FDV, FPP, EF, VF in MF.

V študijskem letu 2015/2016 so študenti lahko izbirali tudi med 9 novimi izbirnimi predmeti, ki so bili uvedeni ob evalvaciji programa v sklopu priprav na podaljšanje akreditacije v študijskem letu 2013/2014.

Predmeti, ki so se izvajali v polnem oz. polovičnem obsegu, so bili dobro obiskani.

Obvezen predmet Sodobni statistični pristopi se je izvajal v letnem semestru. Pri predmetu so sodelovali štirje gostujoči predavatelji: Michael Bosnjak, Tamas Rudas, Herwig Friedl in Per Kragh Andersen.

Skupna predstavitev seminarskih nalog je bila organizirana 15. septembra 2016 na Inštitutu za biostatistiko in medicinsko informatiko na Medicinski fakulteti v Ljubljani.

Izvajanje 2. letnika

V 2. letniku so se izvajali 3 obvezni modulski predmeti:

Izbrana poglavja iz biostatistike

Izbrana poglavja iz družboslovne statistike

Izbrana poglavja iz ekonomske in poslovne statistike

Predmeti Izbrana poglavja iz matematične statistike, Izbrana poglavja iz tehniške statistike, Izbrana poglavja iz psihološke statistike in Izbrana poglavja iz uradne statistike se niso izvajali, saj na te module v 2. letniku ni bilo vpisanih študentov.

Študenti so v okviru modulskih predmetov v dogovoru z nosilcem predmeta pripravili 20 minutno predavanje, ki so jih predstavili na skupnem srečanju 14. septembra 2016 na IBMI na MF. Predavanj, ki so namenjena tudi spoznavanju raziskovalnega dela drugih, so se poleg študentov udeležili tudi njihovi mentorji in izvajalci programa.

Izvajanje 3. letnika

Študenti 3. letnika so največ časa namenili delu na disertaciji ter pripravi in objavi znanstvenega članka v mednarodno priznanih revijah. Pred zagovorom doktorske disertacije mora doktorand predložiti dokazilo o objavljenem ali v objavo sprejetim najmanj enim znanstvenim člankom s prvim avtorstvom s področja doktorata v reviji, ki jo indeksira SCI ali SSCI.

V študijskem letu 2015/2016 sta dve študentki uspešno zagovarjali doktorsko disertacijo in pridobili znanstveni naslov doktor oz. doktorica znanosti.

Študentska anketa

Anketo so ob koncu študijskega leta izpolnjevali študenti 1. letnika (8 študentov) in 2. letnika (4 študenti). Študenti, ki so končali 1. letnik, so v večini zadovoljni z organizacijo in izvedbo predmetov. Študenti cenijo vključenost praktičnega dela v obveznosti in ga pogrešajo pri bolj teoretično naravnanih predmetih. Tudi letošnji študenti prvega in drugega letnika so večinoma zadovoljni s svojim mentorjem in študentskim referatom. Imajo pa nekaj pripomb v zvezi s spletno stranjo študija (nepregledna), ki je v prvi polovici leta 2017 v prenovi. Med raziskovalnim delom študenti naletijo na težave predvsem pri pridobivanju podatkov. Študenti drugega letnika menijo, da je študij prekratek, še posebej za študente, ki niso mladi raziskovalci. Tako študenti 1. kot študenti 2. letnika menijo, da je najprimernejša izvedba predmeta v kombinaciji predavanj in konzultacij. Predavanja, kot navajajo, so odlični uvod v tematiko, konzultacije pa dopuščajo večjo individualnost in zahtevajo večjo aktivnost študenta. Na splošno študenti menijo, da so nekateri

postopki, kot je postopek prijave teme doktorske disertacije, preveč zamudni. Veseli nas, da bi se večina študentov, ki je v zadnjih treh letih izpolnjevala anketo, ponovno odločila za vpis v ta študijski program.

Programski svet

Programski svet se je sestel na petih rednih in dveh dopisnih sejah. Osrednja naloga programskega sveta je bila namenjena izvajanju študijskega programa in obveznostim v zvezi s podaljšanjem akreditacije, pripravi na obisk evalvatorjev in odzivnih poročil.

Poleg tega je veliko časa namenil tudi obravnavi predlogov tem doktorskih disertacij, različnih prošnji študentov, analizi anket ter drugimi pomembnimi vprašanji, povezanih z izvajanjem študijskega programa, od urnikov in tekočih sprememb programa do finančnih zadev. Kar precej časa pa je namenil pripravam na razpis za vpis in izvajanju študijskega programa v letu 2016/2017. Veliko časa je programski svet posvetil tudi zaključevanju univerzitetnega podiplomskega študijskega programa Statistika, ki so ga študenti še lahko zaključili, do vključno 30. 9. 2016. Program je uspešno zaključilo 65 študentov, 37 z magisterijem znanosti in 28 z doktoratom.

Sofinanciranje

Tudi v študijskem letu 2015/2016 ni bilo objavljenega nobenega razpisa za sofinanciranje doktorskega študija. Veseli nas, da je sofinanciranje ponovno mogoče s študijskim letom 2016/2017, tudi za študente višjih letnikov.

Promocija doktorskega študijskega programa

Skladno s sprejetimi spremembami programa je bil pripravljen seznam sprememb dvojezičnega predstavitvenega zbornika interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa Statistika. Ob vpisu so ga prejeli vsi študenti. Na spletnih straneh je bil objavljen tudi v obliki e-knjige (http://www.uni-lj.si/studij/studijski_programi/doktorski_programi_3%20stopnja/statistika/).

Predstavitev študijskega programa je bila v okviru informativnih dni organizirana na vseh članicah izvajalkah študija.

Posodobljen je bil tudi seznam potencialnih mentorjev, ki je objavljen na spletni strani študija http://www.uni-lj.si/studij/studijski_programi/doktorski_programi_3%20stopnja/statistika/.

Prav tako je Programski svet pripravil posodobljen predstavitveni letak študija, ki ga izvajalci programa kot promocijsko gradivo uporabljajo na različnih srečanjih, konferencah, informativnih dneh. Letak je bil poslan tudi potencialnim delodajalcem diplomantov programa.

V sklopu prenove spletne strani Univerze v Ljubljani v angleškem jeziku, ki zdaj nudi pregleden izbor najpomembnejših informacij za tujce, je bila pripravljena tudi spletna stran programa Statistika <https://www.uni-lj.si/study/doctoral/statistics/>.

Druge aktivnosti

1. Sodelovanje študentov na mednarodnih srečanjih in konferencah:

Mednarodna konferenca Applied Statistics 2016, ki jo je organiziralo Statistično društvo Slovenije od 18. do 21. 9. 2016 v Ribnem pri Bledu. Na konferenci so se s prispevki predstavili tudi

študenti doktorskega študija Statistika in izvajalci programa. Več informacij: <http://conferences.nib.si/AS2016/>.

21. srečanje mladih statistikov Avstrije, Italije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije (Young Statisticians Meeting (YSM)) je bilo od 4. do 6. 11. 2016 v Piranu. Na srečanju so se z referati predstavili tudi trije študenti interdisciplinarnega doktorskega študija Statistika. Več informacij: <http://vladowiki.fmf.uni-lj.si/doku.php?id=events:ysm16:index>.

Statistični dan 2015 sta Statistični urad RS in Statistično društvo Slovenije organizirala 10. novembra 2015 na Brdu pri Kranju. Osrednja tema so bili masivni podatki. Kot vsa leta doslej so se ga udeležili številni izvajalci in študenti programa Statistika.

2. V študijskem letu 2016/2017 je v interdisciplinarni doktorski študijski program Statistika vpisanih skupaj 34 študentov, od tega 17 v 1. letnik, 11 v 2. letnik, 2 v 3. letnik in 4 v dodatno leto.

Pregled podatkov o vpisu v študijskem letu 2016/2017:

Modul	Doktorski študij				Skupaj
	1. letnik	2. letnik	3. letnik	Dodatno leto	
Biostatistika	1	1	1	2	5
Družboslovna statistika	3	3	/	1	7
Ekonomska in uradna statistika (od št. l. 15/16)	4	4	1	/	9
Ekonomska in poslovna statistika (do št. l. 14/15)					
Matematična statistika	4	1	/	/	5
Psihološka statistika	1	/	/	/	1
Tehniška statistika	2	/	/	1	3
Poslovna statistika (od št. l. 15/16)	2	2	/	/	4
Uradna statistika (do št. l. 14/15)					
Skupaj	17 (4 ponovno)	11 (2 ponovno)	2	4	34

Za konec naj omenimo še:

- Prof. dr. Andrej Blejec je postal predsednik International Association for Statistical Education (IASE) za mandatno obdobje 2015-2017. Januarja 2017 je prejel Blejčevu priznanje Statističnega društva <http://www.tromba.si/priznanji-statisticnega-drustva-slovenije-prof-dr-andreju-blejcu-in-dr-mojci-vizjak-pavsic/>
- Rektor UL je ob Tednu univerze decembra 2015 prof. dr. Vladimirju Batagelju in prof. dr. Tomažu Slivniku podelil naziv zaslužni profesor Univerze v Ljubljani. Iskrene čestitke.

- V sklopu projekta Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS Odlični v znanosti je bila v letu 2016 monografija *Web Survey Methodology*, katere soavtorja sta tudi prof. dr. Katja Lozar Manfreda in prof. dr. Vasja Vehovar, izbrana med najpomembnejše dosežke na področju družboslovja (<https://www.arrs.gov.si/sl/promocija/odlicni/>).
- Prof. dr. Mihael Perman je član European Regional Committee, Bernoulli Society.
- Mednarodni statistični inštitut, najstarejše (njegovi pričetki segajo v leto 1853) in najbolj ugledno mednarodno združenje statistikov (ki je med drugim tudi posvetovalno telo Ekonomskega in socialnega sveta Organizacije združenih narodov – ECOSOC ter Organizacije združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo – UNESCO), je prof. dr. Irena Ograjenšek povabil k sodelovanju v odboru za podelitev nagrad Jana Tinbergna v letu 2017. Z nagradami, poimenovanimi po slavnem nizozemskem ekonometru, bodo na 61. Svetovnem statističnem kongresu, ki bo julija 2017 potekal v Maroku, nagrajeni najboljši prispevki mladih statistikov iz držav v razvoju.
- Decembrsko številko 2016 znanstvene revije *Journal of Official Statistics* je kot gostujoča urednica uredila prof. dr. Irena Ograjenšek. Številka je tematsko posvečena različnim pristopom k obravnavi izziva povečevanja statistične pismenosti na preseku delovanja uradnih, ekonomskih in poslovnih statistikov. Vsebina celotne številke je zainteresiranim bralcem prosto dostopna na spletnem naslovu <https://www.degruyter.com/view/j/jos.2016.32.issue-4/issue-files/jos.2016.32.issue-4.xml>.

In še:

Administrativna bremena, vezana na univerzitetne doktorske programe, so vse večja (lani na primer izbira kandidatov za financiranje), kadrovska zasedba pa ostaja enaka. In ker je bila večji del lanskega leta Ivana odsotna, je, kljub začasni nadomestitvi, še toliko več dela padlo na Sergejo Mitič. Pa vendar se mi je vedno zdelo, da Sergeja dela samo za nas in ne tudi za druge programe. Žal je za to ne moremo nagraditi drugače kakor s še enim iskrenim in velikim Hvala!

prof. dr. Janez Stare
predsednik PS Statistika